

Palm Music Foundation

KLASSIEKE PIANO- EN KAMERMUZIEK
UIT CURAÇAO

PIANO: KETEVAN SHARUMASHVILI
&
VIOOL: JEROEN DUPONT

JAN GERARD PALM – JULES FRANÇOIS BLASINI –
JOSEPH SICKMAN CORSEN – MIGUEL ESEBILIO SENIOR-
JACOBO CONRAD

Zaterdag 14 mei 2022
Paleiskerk, Paleisstraat 8, Den Haag
Aanvang concert 20.00 u.

Foto op de omslag is gemaakt door Bea Blauwendraat (www.beablauwendraat.biz)

WOORD VOORAF

Nadat dr. Anthon van der Horst, de bekende organist en jarenlang dirigent van de Nederlandse Bachvereniging, in 1953 Curaçao bezocht, vertelde hij na terugkeer van zijn reis uit Curaçao in een interview met het ANP:

“Ik ben onder de indruk van de Curaçaose composities. Deze muziek heeft een heel eigen karakter en verdient ten volle de aandacht in Nederland. Ik ben van plan deze muziek via de radio onder de aandacht te brengen van het Nederlandse publiek. Het is onbegrijpelijk dat de Noord-Amerikaanse en Zuid-Amerikaanse ritmische muziek in Nederland vrij algemeen bekend is maar de prachtige ritmische muziek van de eigen eilanden veel minder. Het zou zeker de moeite waard zijn als deze muziek nog eens het onderwerp van een zeer ernstige studie zou gaan worden. Zonder twijfel zal daarmee veel tijd en moeite en ook veel geld gemoeid zijn, maar een onderwerp als dit is alleszins de moeite waard.”

Helaas kan bovenstaande observatie van dr Anthon van der Horst uit 1953, ook nu, bijna zeventig jaar later, nog altijd gemaakt worden...

De Palm Music Foundation heeft als doel het bevorderen van de bekendheid van Curaçaose klassieke salon-, kamer- en orkestmuziek. Dit doet zij door het laten digitaliseren van de handgeschreven partituren van componisten, het uitbrengen van cd's, het geven van lezingen en het organiseren van concerten.

Ik spreek de hoop uit dat in de komende jaren de Curaçaose klassieke salon-, kamer- en orkestmuziek veel meer te horen zal zijn, zowel op de Nederlandse radio en TV en op de diverse concertpodia in Nederland.

Prof. dr. ir. J.I.M. (Joop) Halman
Voorzitter van de Palm Music Foundation
www.palmmusicfoundation.com

PROGRAMMA 14 mei 2022

Jan Gerard Palm (Curaçao, 1831-1906)

Fantasía en La mayor

Fantasía Zaira

Jeroen Dupont (viool)

Ketevan Sharumashvili (piano)

Jules François Blasini (Curaçao, 1847-1887)

El ramo de mil flores (valse)

Ne m'oubliez pas! (adagio)

Por qué no? (danza)

Ketevan Sharumashvili (piano)

Joseph Sickman Corsen (Curaçao, 1853-1911)

Oranje Nassau

Meditación (andante)

Otello, Fantasy opus 33

Ketevan Sharumashvili (piano)

PAUZE

Jan Gerard Palm (1831-1906)

Marcha Unión (mars)

Fantasía en Fa mayor

Jeroen Dupont (viool)

Ketevan Sharumashvili (piano)

Joseph Sickman Corsen (Curaçao, 1853-1911)

Per voi (gavotte)

Ketevan Sharumashvili (piano)

Miguel Esebilio Senior (Curaçao, 1877 – Dominicaanse Republiek, 1975)

Lottie (valse)

Grecia y Luz Maria (schottische)

Ketevan Sharumashvili (piano)

Jacobo Conrad (Curaçao, 1879-1918)

Dulce Scharloo (valse)

Notas sentimentales (valse)

Pan Angelical (valse)

Jeroen Dupont (viool)

Ketevan Sharumashvili (piano)

Uitvoerende musici

Ketevan Sharumashvili

Ketevan Sharumashvili (www.ketisharu.com) is een van de meest getalenteerde Georgische pianisten van haar generatie. Ze studeerde bij Nino Mamradze en Bejan Namgladze aan het Staatsconservatorium van Tbilisi, bij Naum Grubert en Jan Wijn aan het Conservatorium van Amsterdam en bij Ralf Nattkemper en Marian Migdal aan de *Hochschule für Musik und Theater* in Hamburg. In Hamburg slaagde ze niet alleen voor het zeer veeleisende *Konzertexamen*, maar behaalde ze ook de kwalificatie 'excellent' en daarmee het diploma

Concertpianist. Tijdens haar deelname aan masterclasses in Weimar koos Konstantin Scherbakov, Ketevan uit voor de unieke eer om tijdens het slotconcert solo te spelen met het orkest in de *Weimarhalle*. Ketevan heeft ook masterclasses gevolgd bij andere toppianisten waaronder Paul Badura-Skoda, Tamás Vásáry en Boris Berman die allen onder de indruk waren van haar gevoelige spel en virtuositeit.

Ketevan Sharumashvili heeft ook internationale erkenning gekregen bij haar deelname aan verschillende internationale wedstrijden in Frankrijk, Italië, Griekenland en Nederland. Op 14-jarige leeftijd won ze de eerste prijs op het Rubinstein-concours in Parijs. In 2011 won ze de 'Soroptimist Prize' op het Viotti Concours in Vercelli – Italië. Ze behaalde ook een derde prijs tijdens het Lagny-Sur Marne concours in Frankrijk. Ketevan was ook de eerste prijswinnaar en ontving de 'Speciale Juryprijs' tijdens het Pianale-concours in Duitsland.

Ketevan Sharumashvili is nu gevestigd in Nederland en leidt als pianosolist en als kamermusicus een dynamisch internationaal concertleven.

**Jeroen
Dupont**

Jeroen Dupont (www.jeroendupont.nl) rondde zijn studie in 2008 af met een bijzondere onderscheiding (summa cum laude) aan het Koninklijk Conservatorium Den Haag. Van 1997 tot 2004 studeerde hij bij Herman Krebbers en Coosje Wijzenbeek. Na 2004 vervolgde hij zijn vioolstudie bij Vera Beths aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. In juli 2005 volgde hij masterclasses bij Giuliano Carmignola aan de bekende *Accademia Musicale Chigiana* in Siena, Italië. Hij werd gekozen om te spelen tijdens het slotconcert en kreeg hiervoor het *Diploma of*

Merit. Hij studeerde ook aan het *Conservatoire National Supérieur de Musique* in Parijs bij Roland Daugareil.

Jeroen Dupont heeft meerdere prijzen gewonnen. In 2000 en 2002 won hij eerste prijzen op het vioolevenement van Lordens. Ook won hij de eerste prijs in de finale van het Nationaal Prinses Christina Concours. In augustus 2001 won hij de *Internationale Wettbewerb für Violine* van de *Kulturstiftung Hohenlohe (Kloster Schöntal)*. In februari 2003 won Jeroen het Davina van Wely concours in Den Haag en in 2007 werd hij geëerd met de eerste prijs op het 21e Nationaal Vioolconcours (beter bekend als het *Oscar Back concours*) in Amsterdam. In maart 2008 ontving hij de tweede prijs in het *Helen Dowling* vioolconcours.

Als solist trad Jeroen op met het Mendelssohn Kamerorkest, het Rotterdams Philharmonisch Orkest, het Zürich Kamerorkest, het Concertgebouw Kamerorkest, het Limburgs Symfonie Orkest en het Bombay Philharmonisch Orkest.

Naast een zeer getalenteerd musicus onderscheidt Jeroen Dupont zich ook als componist. Jeroen schreef onder meer violduo's en een divertimento voor strijkorkest die werden uitgevoerd in het Concertgebouw van Amsterdam. In 2009 zond de AVROTROS een documentaire uit over Jeroen Dupont met als titel 'Een passie voor viool'. Jeroen bespeelt een viool die in 1714 in Milaan werd gemaakt door Giovanni Battista Grancino, een van de beste vioolbouwers. Deze viool is in bruikleen gegeven door de Stichting Muziekinstrumenten Nederland om een topviolist zoals Jeroen Dupont in staat te stellen te spelen met een van de mooiste muziekinstrumenten.

Over de componisten en de uit te voeren werken

Jan Gerard Palm (Curaçao, 1831-1906)

Jan Gerard Palm wordt algemeen beschouwd als de grondlegger van de Curaçaose klassieke en geschreven salonmuziek. Als patriarch, heeft Jan Gerard Palm ervoor gezorgd dat in de Curaçaose muziektuin de Palmen steeds welig zijn blijven opschieten met componisten zoals Rudolf Palm (1880-1950), John Palm (1885-1925), Jacobo Palm (1887-1982) en Toni Palm (1885-1963). Ook zij zorgden er vervolgens weer voor dat de muzikale fakkel werd overgedragen aan jongere generaties van de familie Palm en aan talentvolle leerlingen zoals Albert Palm (1903-1958), Edgar Palm (1905-1998), Wim Statius Muller (1930-2019) en Robert Rojer (1939).

Al op jonge leeftijd gaf Jan Gerard Palm leiding aan diverse muziekgezelschappen. In 1859 werd hij aangesteld als kapelmeester van de toenmalige Schutterij. Palm was ook organist. Van 1865 tot 1885 in de Nederlands Hervormde Israëlitische Gemeente Emanu-El (de Tempel), van 1889-1901 in de Fortkerk en van 1864-1871 bij de Vrijmetselaarsloge Igualdad. Vanaf 1895 is hij ook enige jaren organist geweest in de Israëlitische Gemeente Mikvé Isarël (de Snoa).

Als musicus kan Jan Gerard Palm worden gekenmerkt als veelzijdig. Zo speelde hij piano, orgel, luit, klarinet, dwarsfluit en mandoline. Als componist was Palm vaak vooruitstrevend en niet bang om een voor zijn tijd ongewoon akkoord te schrijven. Het unieke van zijn creatieve talent was zijn vermogen om delicate gevoeligheid en krachtige vitaliteit te combineren. Zijn walsen en mazurka's laten een rijk gebruik van harmonische variaties zien. Zijn polka's, marsen en galop onthullen zijn flamboyante levensstijl. De ritmes die hij schreef voor elk van zijn danza's zijn typisch complex, erg Creools en sensueel. In de overwegend preutse 19e eeuw was hij de enige componist die het aandurfde gepassioneerde tumba's te schrijven. Naast dansmuziek schreef Palm ook grotere werken voor orkest, en voor piano en viool, marsen en enkele stukken voor diensten in de synagoge, de protestantse kerk en de Loge.

De composities voor piano en viool van hem die vandaag op het programma staan, beleefden hun première op 25 januari 1885 tijdens een concertuitvoering in de Fortkerk op Curaçao. Over deze composities werd in de toenmalige *Curaçaosche Courant* geschreven dat: "... stijl, smaak en

arrangement niets te wensen overlaten en de daarin voorkomende verrassende overgangen een voortreffelijk effect bewerkstelligen." In deze recensie werd Palm ook de "beste musicus genoemd die Curaçao voortgebracht heeft".

Jules François Blasini (Curaçao, 1847-1887)

Jules Blasini werd op Curaçao geboren als zoon van Maria Elizabeth Leon en de uit Corsica afkomstige Jean Blasini. De vader van Jules Blasini was consul voor Frankrijk op Curaçao. Jules Blasini is ongetwijfeld één van de meest begaafde leerlingen geweest van Jan Gerard Palm. De *Curaçaosche Courant* maakt op 21 maart 1863 melding van een pianoconcert van de zestienjarige Blasini. Vanwege het grote succes, werd dit concert in hetzelfde jaar nog diverse malen herhaald. Op aanbeveling van graaf Félix Baciocchi, de directeur van het theater aan het Franse hof van keizer Napoleon III, werd Blasini in 1865 toegelaten tot het Conservatorium in Parijs. Hij kreeg daar les van Georges Mathias, die zelf weer een leerling was van de Frans-Poolse componist Frédéric Chopin. Uiteindelijk keerde Blasini terug naar Curaçao waar hij een gevierd pianist werd, bekend om zijn uitstekende pianotechniek en zijn uitvoeringen met virtuoze werken van componisten uit de romantische school. Ook was hij in 1878 een van de oprichters van het eerste symfonieorkest op Curaçao waarin hij de pianopartijen voor zijn rekening nam.

Blasini ontwikkelde zich ook tot een getalenteerd componist. Zijn composities getuigen van een bijzonder verfijnde smaak, een subtiel gehanteerd ritme en een romantische inslag. Op het programma van vandaag staan een drietal van zijn composities. Dat zijn de danza *Por qué no?* (Waarom niet?) de wals *El Ramo de Mil flores* (een tak met wel duizend bloemen) en een adagio, *Ne m'oubliez pas!* (Vergeet me niet!), een ontroerend mooie compositie van hem.

Joseph Sickman Corsen (Curaçao, 1853-1911)

Joseph Sickman Corsen heeft zowel naam gemaakt als dichter en componist. 'Shon Jo', zoals zijn vrienden hem noemden, gaf zijn eerste pianorecital toen hij nog maar dertien jaar oud was. Naast piano speelde Corsen ook orgel en gitaar. Vanaf 1885 tot aan zijn overlijden in 1911, was

hij organist in de Nederlands Hervormde Israëlitische Gemeente Emanu-El (de Tempel). Samen met Ernesto Römer nam Corsen het initiatief tot het oprichten van het weekblad *Notas y Letras*. Dit culturele weekblad dat in de periode 1886-1888 op Curaçao werd uitgebracht, genoot bekendheid in het gehele Caribische gebied. Schrijvers, dichters en componisten uit Venezuela, Puerto Rico, Colombia, Santo Domingo en Curaçao publiceerden hun gedichten, nouvelles en composities in dit weekblad.

Corsen is bekend geworden met zijn gedicht *Atardi* dat hij schreef in het Papiaments. *Atardi* is het oudste bewaard gebleven gedicht in het Papiaments. Jacobo Palm (1887-1982) toonzette dit gedicht van Corsen later op muziek. Naast dichter kan Corsen ook worden beschouwd worden als een van de grootste pianovirtuozen en getalenteerde componisten die Curaçao heeft voortgebracht. Net als zijn gedichten, hebben veel van zijn composities een sterk romantische inslag.

Vanavond zijn een viertal composities van Corsen te beluisteren. Hij schreef zijn compositie *Oranje Nassau* naar alle waarschijnlijkheid ter gelegenheid van de aankomst in 1884 van het stoomschip de 'Oranje-Nassau' op Curaçao. Het betekende het begin van een regelmatige stoombootverbinding dat indertijd uitbundig werd gevierd op Curaçao. Dit stoomschip strandde overigens in 1906, tijdens een zware storm, vlak voor de kust bij Koraal Specht. Als scheepswrak is de 'Oranje Nassau' tegenwoordig een geliefd duikobject voor snorkelaars. De andante *Meditación* doet haar naam alle eer aan en de gavotte kenmerkt zich door speelse harmonische variaties. De *Fantasia opus 33 Otello* is gebaseerd op de opera *Otello* van Verdi. De opera *Otello* ging in februari 1887 in première in Milaan. Corsen publiceerde zijn pianobewerking niet lang daarna, in januari 1888. Hieruit blijkt hoe goed Corsen op de hoogte moet zijn geweest van belangrijke nieuwe culturele evenementen die plaatsvonden in Europa. Het laat ook zien dat hij gelijk beseftte dat *Otello* een muzikaal hoogtepunt in Verdi's oeuvre zou worden.

Miguel Esebilio Senior (Curaçao 1877 – Dominicaanse Republiek 1975)

Miguel Senior is een van de meest getalenteerde pianisten die Curaçao heeft voortgebracht. Na zijn opleiding aan het conservatorium gaf hij recitals op alle bekende concertpodia in Latijns-Amerika en ook in Parijs. Op zijn repertoire stonden werken van Schumann, Liszt, Chopin, Gottschalk,

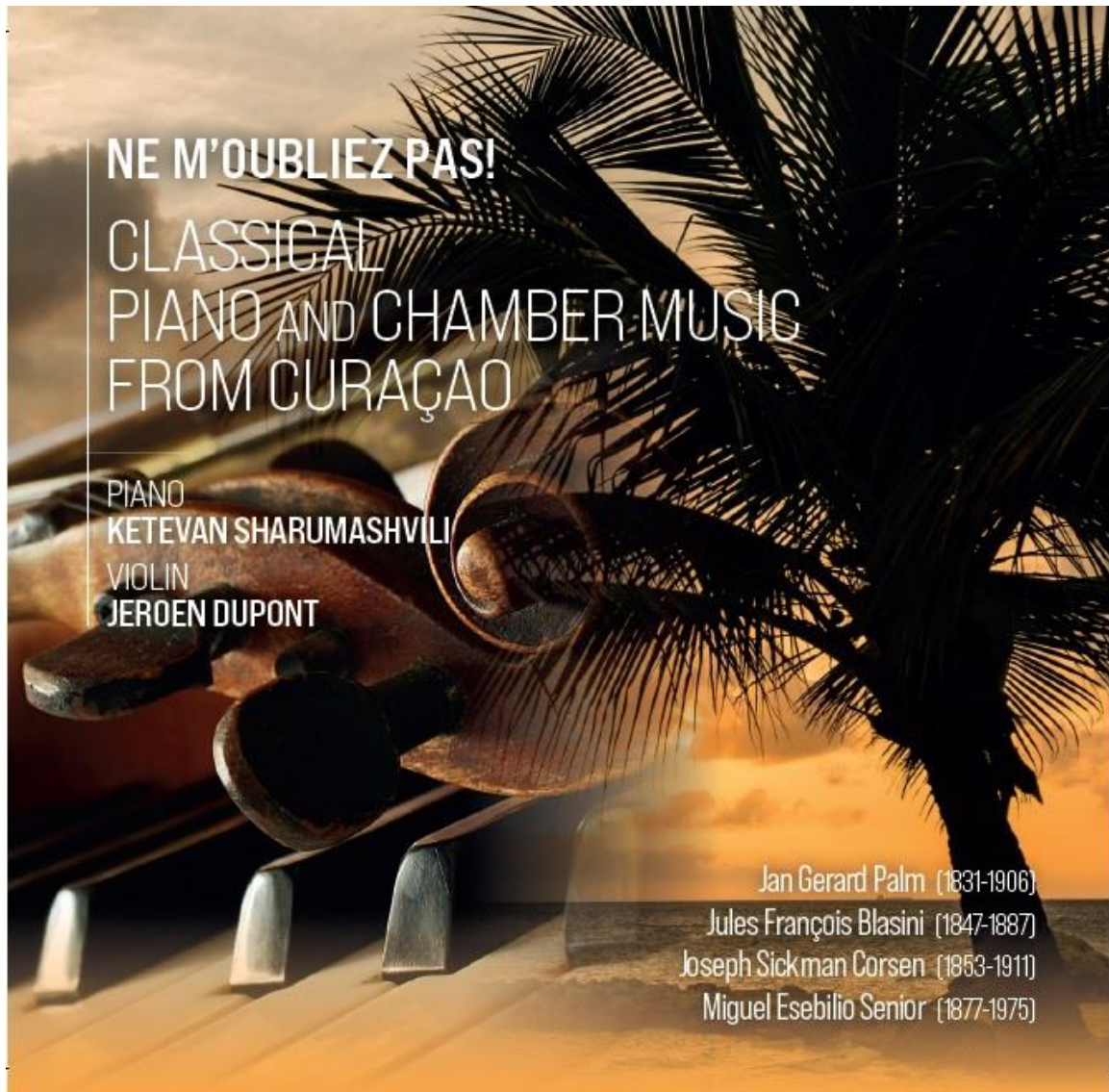
Debussy, Mozkowski en Cervantes. Naast een begenadigd pianist, onderscheidde Senior zich ook als een getalenteerd componist. Een muziekcollectie met achttien van zijn elegante en originele composities werd in Parijs gedrukt door de firma G. Mergault et Cie. De bekende virtuoze Curaçaose pianist Harold Martina (1935) typeerde de composities van Miguel Senior als volgt: *'Senior writes in uncommon keys and modes and employs tight periods and structures. His dynamic notation reveals genuine expression. In multiple instances he develops an elaborated Left Hand. In short, this is pianistic writing of high level'*.

Vanavond speelt Ketevan Sharumashvili van Miguel Senior, zijn walses Bambán Curiel en Lottie en zijn schottische Grecia y Luz Maria.

Jacobo Conrad (Curaçao, 1879-1918)

Jacobo Conrad is een pseudoniem van de Curaçaose violist en componist Elias Martinus. Conrad kreeg zijn eerste muziekonderricht van de violist Pierre Kalekrijt op Curaçao. Kalekrijt speelde eerste viool in het ensemble *El Progreso* dat in 1886 opgericht werd door de Curaçaose violist en componist Paul Quirino de Lima (1861-1926). Jacobo Conrad heeft later ook vioolles van De Lima gehad. Behalve viool, speelde Jacobo Conrad ook cello, contrabas, gitaar, kuarta en mandoline. Maar hij onderscheidde zich toch vooral als violist. Met zijn viool heeft hij in Otrobanda en Pietermaai serenades gebracht onder menig slaapkamerraam van jonge leden van het immer schone geslacht. Niet vreemd, dat hij hiermee enorm populair werd. Als componist is hij vooral in de periode tussen 1906-1917 productief geweest. Naast talrijke driedelige Curaçaose walsen, waarin hij op fraaie wijze varieert met toonaarden in mineur en majeur, componeerde hij ook een aantal polka's en danza's. Ook is er een door hem gecomponeerde mars bewaard gebleven.

Van Jacobo Conrad worden vanavond drie van zijn bijzonder mooie en romantische walsen vertolkt. Het zijn de walsen *Dulce Scharloo* (het heerlijke Scharloo; Scharloo is een voormalige Joodse wijk in Willemstad), *Notas Sentimentales* en het hemelse *Pan Angelical*.

Op initiatief van de Palm Music Foundation is recent een nieuwe Cd “Ne m’oubliez pas! Classical piano and salon music from Curaçao” uitgebracht door Zefir Records. Op deze Cd spelen Ketevan Sharumashvili en Jeroen Dupont een groot aantal van de muziekstukken die ook vanavond te horen zijn.

De Cd is vanavond tijdens de pauze en na afloop van het concert te koop voor 15 euro per Cd. Ook is het mogelijk de Cd voor 18,90 euro (15 euro voor de Cd en 4,90 euro aan verzendkosten) te bestellen bij de Palm Music Foundation.

Cd's te bestellen bij de Palm Music Foundation

1. Cd met pianowerken van Jan Gerard Palm (1831-1906)

Deze cd met 30 pianowerken van Jan Gerard Palm wordt uitgevoerd door de musicus en componist Robert A. Rojer, zelf een betachterkleinzoon van Jan Gerard Palm. Het gaat om een uitgave van de S.E.L. Maduro muziekstichting op Curaçao. De cd bevat ook een toelichting over de composities en de componist Jan Gerard Palm.

2. Cd Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso met composities Jan Gerard Palm

Cd met composities van Jan Gerard Palm, gespeeld door de Koninklijke Militaire Kapel "Johan Willem Friso" onder leiding van Arnold Span. De cd bevat een selectie van de muziek die Jan Gerard Palm schreef voor de muziekkapel van de Stedelijke Schutterij op Curaçao. De cd bevat ook een toelichting over de composities en de componist.

3. Cd met pianowerken Rudolf Th. Palm (1880-1950)

Deze cd met pianowerken van Rudolf Palm wordt uitgevoerd door de musicus en componist Robert A. Rojer. Het gaat om een uitgave van de S.E.L. Maduro muziekstichting op Curaçao. De cd bevat een toelichting over de composities en de componist Rudolf Palm.

4. Cd met pianowerken Jacobo Palm (1887-1982)

Van de Curaçaose musicus en componist Jacobo (shon Coco) Palm, zijn in de periode van juli 1950 tot december 1952, onder het platenlabel Músika zeventien plaatopnamen verschenen. Op alle zeventien platen speelt hij zelf de pianopartij. Jacobo Palm werd op deze plaatopnamen begeleid door in die jaren bekende musici zoals Julian Coco en Augusto Boelijn (contrabas), Pedro Provence en Luciano Henkel (kuarta) en Bernardo Privania (percussie). Deze CD is een transcriptie van de oorspronkelijke 78-toerenplaten naar een cd-weergave.

5. Cd Danzas Caribeñas

In 2015 werd op initiatief van de Palm Music Foundation de cd *Danzas Caribeñas, classical salon music from Curaçao, Cuba and Venezuela* uitgegeven bij het platenlabel *Zefir records*. Pianist Marcel Worms speelt op deze cd 38 composities van componisten uit Curaçao, Cuba en Venezuela. De cd kwam vrij snel na het verschijnen in de Libris top 10 van klassieke muziek. Ray Picot schreef voor de *Iberian and Latin American Music Society* in Engeland een lovende recensie over deze cd.

6. Cd Ne m'oubliez pas! Classical piano and chamber music from Curaçao

In 2021 op initiatief van de Pal Music Foundation uitgebracht en uitgegeven bij het platenlabel *Zefir Records*. Ketevan Sharumashvili (piano) en Jeroen Dupont (viool) spelen op briljante wijze klassieke piano en kamermuziek van de Curaçaose componisten Jan Gerard Palm (1831-1906), Jules Blasini (1847-1887), Joseph Sickman Corsen (1853-1911) en Miguel Senior (1877-1975).

Cd's bestellen

Bovenstaande cd's kunnen worden besteld door overboeking van € 18,60 (€ 15,- per stuk voor de cd's en € 3 aan verzendkosten) op rekeningnummer NL58 INGB 0005384222 van de ING bank, t.n.v. stichting Palm Music Foundation. Vergeet niet te melden welke cd u wilt hebben! En vermeld ook het volledige adres waar u de cd bezorgd wilt hebben.